

LAPIN LIITTO

LAUSUNTO

21.8.2017

142/03.00.00/2017

kirjaamo@ym.fi

Viite: Lausuntopyyntö 20.6.2017 YM14/400/2017
YM024:00/2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhdyskuntajätehuollon vastuunjakoa koskevia jätelain säännöksiä pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman mukaisesti siten, että kunnille säädetty vastuu rajattaisiin pääosin vain asumisessa syntyvään jätteeseen. Kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely säilyisivät kunnan vastuulla nykyiseen tapaan.

Kunnan toissijaisten jätehuoltopalvelujen järjestämiselle säädettyjä edellytyksiä ehdotetaan täsmennettäväksi nykyisestä. Läpinäkyvyyden varmistamiseksi kunnan jätehuoltopalveluihin liittyviä kirjanpitovelvoitteita sekä niihin liittyvää jätteen kuljettajan tiedonantovelvollisuutta ehdotetaan täsmennettäväksi. Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti ehdotetaan säädettyä rangaistavaksi teoksi.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettusta laista poiketen, että jätehuollon alalla toimiviin sidosyksiköihin ja hankintayksiköihin sovellettava markkinaehtoista toimintaa rajoittava ulosmyynnin osuus olisi pysyvästi 10 prosenttia.

Lakiesityksen tavoitteena on edistää kilpailua ja yritystoiminnan kehittymistä varmistamalla samalla toimiva yhdyskuntajätehuolto, jätehuollon etusijajärjestyksen toteutuminen ja kiristyvien kierrätystavoitteiden saavuttaminen.

Lapin maakunta on Suomen suurin ja harvaan asutuin. Jätehuollon järjestämiseen liittyy monia haasteita. Jätelain muuttamisessa tulee ottaa huomioon Lapin kaltaisen harvaan asutun maakunnan erityisolosuhteet ja taata jätehuollon toimivuus myös taajamien ulkopuolella. Myös loma-asuntojen ja matkailupalvelujen jätehuollon hyvät edellytykset tulee varmistaa.

Esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnissa on todettu, että suuret asiakkaat hyötyisivät muutoksista laskevien hintojen myötä. Pienempien ja taajamien ulkopuolisten asiakkaiden kustannusten arvioidaan mahdollisesti nousevan. Vaikutusten arvioinnin mukaan jätehuoltokustannukset voivat nousta erityisesti alueilla, joilla on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Kustannusten nousun vaikutukset kohdistuvat todennäköisesti esimerkiksi Lapissa suurelta osin kuntalaisiin. Tämän vuoksi esitysluonnoksen vaikutusten arvioinnissa olisi syytä tarkastella myös kuntalaisten jätemaksuja.

Esitysluonnoksessa on arvioitu muutoksien vaikutuksia jätealan yritystoimintaan ja innovaatioihin. Lapin liiton näkemyksen mukaan esitysluonnoksessa tulisi arvioida tarkemmin vaikutuksia myös muuhun yritystoimintaan, sillä muutoksilla voi olla merkittäviä vaikutuksia esimerkiksi haja-asutusalueilla sijaitseviin jätteen tuottajiin.

Vaikutusten arvioinnissa on todettu myös, että elinkeinoelämälle tarjottavien kunnan palvelujen supistuminen saattaa aiheuttaa riskiä jätteen kulkeutumisesta epäasianmukaiseen käsittelyyn alueilla, joilla yksityistä palvelutarjontaa ei ole helposti saatavilla. Lapin alueella yksityisiä palveluntarjoajia on vähän, joten riski jätteiden epäasianmukaisen käsittelyn lisääntymiseen on todellinen. Lapin liiton näkemyksen mukaan riski on tärkeä ottaa huomioon lakimuutoksessa.

Lapin liiton näkemyksen mukaan on hyvä, että jätehuollolle on esitetty hankintalaista poikkeavaa ulosmyyntirajaa. Tällä voidaan osaltaan turvata jätehuollon toimivuus taajamien lisäksi myös harvaanasutuilla alueilla.

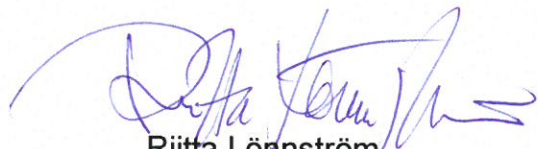
Lapin liitto pitää hyvänä lakiesityksen kuntien hallinnollisen taakan keventämiseen ja läpinäkyvyyden lisäämiseen liittyvien tavoitteita. Tärkeää on kuitenkin varmistaa jätehuollon toimivuus koko maassa ja varmistaa, ettei muutoksien myötä synny tilanteita joissa kuntien hallinnollinen taakka todellisuudessa lisääntyy verrattuna nykytilaan.

Lapin liitolla ei ole muuta huomautettavaa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta.

LAPIN LIITTO

Mika Riipi
maakuntajohtaja

Riitta Lönnström
suunnittelujohtaja